

рионъ Макариополски, Авксенти Велешки и Паисий Пловдивски; търговцитѣ—Христо Тъпчилищовъ отъ Калоферъ, Никола х. Минчовъ отъ Търново; еснафитѣ начело съ Никола Сапуновъ отъ Габрово, учители и писателитѣ Петко Рачовъ Славейковъ, братя Миладинови отъ Струга (Македония), докторъ Стоянъ Чомаковъ отъ Пловдивъ и др. решили да извършатъ голѣмо народно дѣло, безъ да се боятъ за живота си. Тѣ много пжти се молили на гръцкия патриархъ въ Цариградъ да назначи въ българскитѣ църкви въ всички голѣми български градове българи свещеници и владици, да махне гръцкитѣ учители и гръцкитѣ книги отъ народнитѣ училища и най-сетне да позволи на българитѣ да си избератъ единъ народенъ екзархъ, който да нарежда и управлява българскитѣ църкви и манастири. Но гръцкиятъ патриархъ не искалъ да чуе за молбитѣ имъ.

Тогава българитѣ решили да се откажатъ отъ гръцкия патриархъ и да явятъ на султана, че занаяпредъ българскиятъ народъ не ще се покорява на фанариотитѣ, а на своитѣ народни водачи, които самъ ще си одобри и избере.

На връхъ Великдень, 1860-та година, когато се извършвала божествената служба за Възкресение Христово, българитѣ се отказали отъ патриарха и избрали свои хора. Гърцитѣ подигнали врѣва, по Гавриилъ Кръстевичъ, като сждия, написалъ една книга и доказалъ, че българитѣ, споредъ турскитѣ и френскитѣ закони, иматъ право да иматъ своя църква.

Султанътъ взелъ страната на българитѣ, па издалъ ферманъ (заповѣдь) на 28 февруарий 1870 год. до българитѣ да си наредятъ своя народна църква и да си избератъ *екзархъ*. Кръстевичъ получилъ отъ султана фермана, пристигналъ засмѣнъ при българската църква и го подалъ на народнитѣ владици. Радостта била неопишима. Кръстевичъ изработилъ и първия български законъ, по който се избралъ екзархъ Антимъ I.